

**Результати моніторингу та періодичного перегляду ОП
«Дизайн середовища» та інших процедур її якості у 2023/2024 н. р.
(затверджено рішенням Вченої ради факультету дизайну
від 13 грудня 2023 р., протокол №7)**

Інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою «Дизайн середовища», реалізуються через представників здобувачів вищої освіти у робочій групі з розробки та модернізації змісту та наповнення ОП, через активне залучення здобувачів вищої освіти до реалізації наукових досліджень, заходів академічної мобільності, професійної діяльності тощо.

У відповідності до Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) у КНУТД (<https://drive.google.com/file/d/1QOPMeKVnMsMoe1Qn0QlfQI-6j7QwHOP8/view>) та Положення про моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм у Київському національному університеті технологій та дизайну (<https://drive.google.com/file/d/1KgnI4nDbG0y70ffACQEXe6GME-KwEXm0/view>) щорічно проводиться опитування зацікавлених сторін з метою моніторингу актуальності (<https://www.knutd.edu.ua/ekts/monitoring/>).

У 2023 році анкетування проведено за такими категоріями учасників освітнього процесу за ОП «Дизайн середовища»:

1. Моніторинг процесу вивчення дисциплін.
2. Моніторинг результатів освітньої програми очима стейкхолдерів.
3. Моніторинг результатів академічної доброчесності та вивчення інформованості щодо вирішення конфліктних ситуацій.
4. Моніторинг результатів академічної свободи та студентоцентрованого підходу в навчанні.

Основними принципами анкетування (опитування) здобувачів вищої освіти є студентоцентричність (усвідомлення того, що думка здобувачів є одним з найвагоміших чинників у формуванні рішень щодо покращення якості освіти та освітнього процесу), анонімність та добровільність.

1. Моніторинг процесу вивчення дисциплін здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (анкетування здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти)

Моніторинг у 2023/2024 н. р. проведено за допомогою анкетування здобувачів вищої освіти за освітніми компонентами згідно з освітньо-професійною програмою. Опитано 121 респондента.

Моніторинг навчального процесу та результатів вивчення дисциплін ОПП «Дизайн середовища» складається з блоків питань щодо організації освітнього процесу, особливостей викладання дисциплін, умов реалізації освітньої діяльності тощо.

Опитування проведено під час осіннього семестру 2023/2024 навчального року.

Основними принципами анкетування (опитування) здобувачів вищої освіти є принцип студентоцентризму (усвідомлення того, що думка здобувачів є одним з найвагоміших чинників у формуванні рішень щодо покращення якості освіти та освітнього процесу) та принцип анонімності та добровільності.

За результатами опитування складено діаграми, що ілюструють відсоток позитивних відповідей на питання стосовно вивчення рівня задоволеності здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, щодо функціонування механізмів організації навчального процесу, викладацької діяльності освітніх компонент, умов реалізації освітньої діяльності, зацікавленості здобувачів вищої освіти освітніми компонентами.

Перший блок питань стосувався організації навчання з освітніх компонентів.

Переважає більшість опитаних вважає, що дотримується розклад забезпечує достатню регулярність проведення лекцій, занять та інших видів навчальної діяльності (рис. 1).

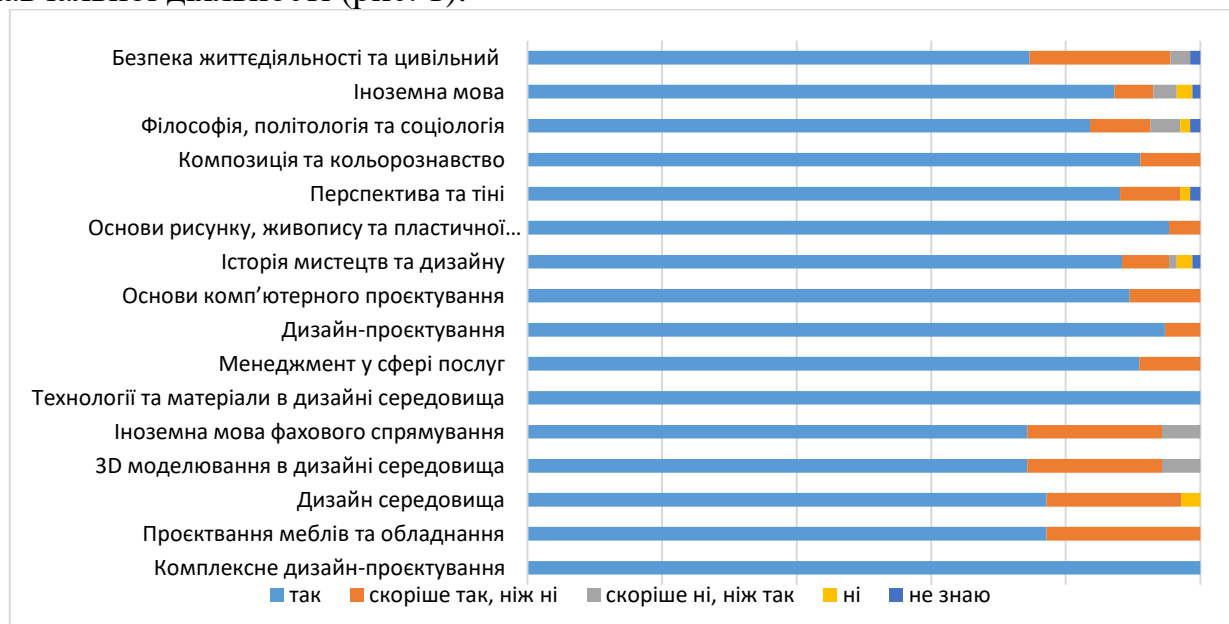

Рис. 1. Чи забезпечує розклад достатню регулярність проведення лекційних занять та виконання самостійної роботи?

Наступним запитанням опитування було «Чи достатні раніше набуті знання для розуміння тем (модулів), що викладаються в рамках дисципліни?». Для 16 дисциплін, що викладаються в рамках ОП «Дизайн середовища» рівень раніше набутих знань для розуміння тем є достатнім. Здобувачі вищої освіти вважають, що для розуміння тем, що викладаються в рамках дисципліни «Основи комп'ютерного проектування» отриманих раніше знань було скоріше достатньо, ніж ні. (рис. 2).

На запитання, «Чи відповідає обсяг навчального навантаження з дисципліни кредитам, що присвоюється?» за всіма дисциплінами отримано позитивний відгук (рис. 3). Загалом це свідчить про раціональний обсяг навчального навантаження.

Наступним було питання «Чи є матеріал, представлений в підручниках та інших навчальних посібниках, достатнім для дослідження і вивчення дисципліни?». Відповідь «так» дали від 45,5% до 83,6% опитаних здобувачів вищої освіти в залежності від дисципліни, що вивчається. (рис. 4). З метою підвищення цього показника викладачами, що забезпечують ОК освітньо-професійної програми ведеться активна публікаційна активність.

Останнє питання блоку стосується чіткості форм, умов та методів проведення підсумкового контролю (рис. 5). більшість респондентів відповіли «так». Прозорість форм, умов і методів контролю висвітлено в силабусі та робочій програмі навчальної дисципліни, з якими здобувач вищої освіти ознайомлюється в модульному середовищі освітнього процесу (МСОП) КНУТД, на сайті університету та на першому занятті з викладачем.

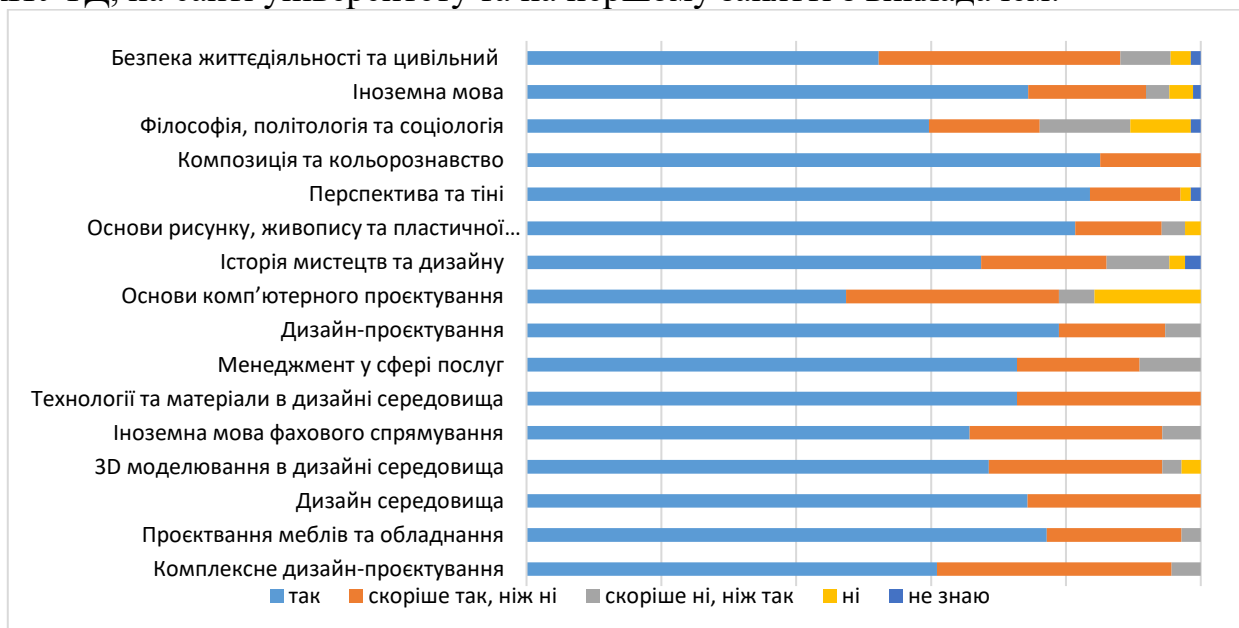

Рис. 2. Чи достатні раніше набуті знання для розуміння тем (модулів), що викладаються в рамках дисципліни?

Рис. 3. Чи відповідає обсяг навчального навантаження з дисципліни кредитам, що присвоюються?

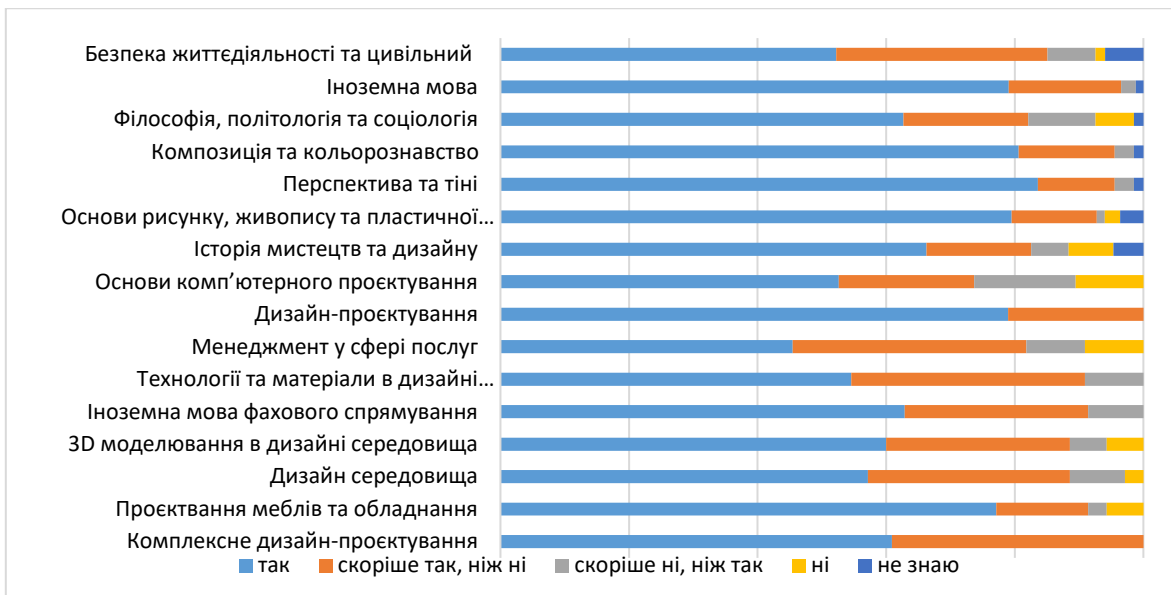

Рис. 4. Чи є матеріал, представлений в підручниках та інших навчальних посібниках, достатнім для дослідження і вивчення дисципліни?

Рис. 5. Чи чітко визначені форми, умови, методи проведення підсумкового контролю?

Другий блок питань стосується викладацької діяльності. Метою є визначення, чи достатньою мірою учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів.

На запитання «Чи дотримується розклад лекцій, занять та інших видів навчальної діяльності?» від 80% до 100% опитаних дали відповідь «так», що є досить високим показником (рис. 6).

На запитання «Чи стимулює викладач інтерес до дисципліни, чи мотивує до її вивчення?» (рис. 7) переважна кількість здобувачів вищої освіти відповіли «так».

На запитання «Чи розкриває викладач тему в чіткій, ясній формі?» (рис. 8) від 42,9 до 100% опитаних студентів дали відповідь «так», що є досить високим показником.

Також переважна більшість зазначила, що для вивчення дисципліни досить важливими є такі об'єднуючі (інтегративні) види навчальної діяльності, як семінари, лабораторні та практичні заняття (рис. 9).

Наступним запитанням даного блоку було «Якщо семінари, лабораторні та практичні заняття проводять інші викладачі, чи розкривають вони тему, що вивчається, чітко і зрозуміло?». Більшість опитаних відповіли «так» (рис. 10).

Досить позитивними є відповіді на запитання «Чи здійснюється вивчення дисципліни відповідно до робочої програми дисципліни?» (рис. 11).

Переважна більшість опитаних вважає, що викладач відповідає на питання слухачів, дає додаткові пояснення (рис. 12).

Рис. 6. Чи дотримується розклад лекцій, занять та інших видів навчальної діяльності?

Рис. 7. Чи стимулює викладач інтерес до дисципліни, чи мотивує до її вивчення?

Рис. 8. Чи розкриває викладач тему в чіткій, ясній формі?

Рис. 9. Чи корисні для вивчення дисципліни такі об'єднуючі (інтегративні) види навчальної діяльності, як семінари, лабораторні та практичні заняття?

Рис. 10. Якщо семінари, лабораторні та практичні заняття проводять інші викладачі, чи розкривають вони тему, що вивчається, чітко і зрозуміло?

Рис. 11. Чи здійснюється вивчення дисципліни відповідно до робочої програми дисципліни?

Рис. 12. Чи відповідає викладач на питання слухачів, дає додаткові пояснення?

Третій блок запитань висвітлює умови реалізації освітньої діяльності з дисциплін. Перше питання блоку «Чи достатньо добре обладнані аудиторії та кабінети для проведення семінарів, лабораторних і практичних занять?», від 68,6% до 84,2% опитаних відповіли «так» (рис. 13).

Другим питанням даного блоку є «Чи підходять аудиторії для проведення занять з дисципліни (кількість місць, видимість, чутність)?». Більшість здобувачів освіти відповіли «так» (рис. 14). Щорічно аудиторний фонд та матеріально-технічна база оновлюються у відповідності до потреб ОП та пропозицій усіх учасників освітнього процесу.

Всього за блоком питань стосовно умов реалізації освітньої діяльності з дисципліни на питання блоку більшість респондентів відповіли позитивно. Це

свідчить про достатні умови реалізації освітньої діяльності за освітніми компонентами освітньої програми.

Рис. 13. Чи підходять аудиторії для проведення занять з дисципліни (кількість місць, видимість, чутність)?

Рис. 14. Чи достатньо добре обладнані аудиторії та кабінети для проведення семінарів, лабораторних і практичних занять?

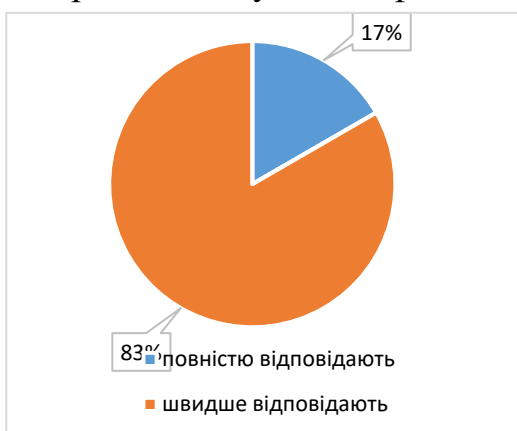
Рис. 15. Чи викликають інтерес теми, що вивчаються в рамках дисципліни?

Четвертий блок стосується зацікавленості дисципліною. Від 45,5% до 94,7% опитаних стверджують, що теми, які вивчаються в рамках дисципліни є цікавими (рис. 15).

За результатами проведеного анкетування здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти щодо моніторингу змісту та якості викладання навчальних дисциплін освітньої програми «Дизайн середовища», зроблено висновок, що рівень задоволеності здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти навчальними дисциплінами, методами навчання і викладання є високим.

2. Моніторинг результатів освітньої програми очима стейкхолдерів.

Моніторинг результатів освітньої програми очима стейкхолдерів складається з питань щодо думок випускників ОП та роботодавців про освітню програму, організацію реалізації ОП, умови реалізації ОП з дисциплін, служби підтримки здобувачів, ефективності освітнього процесу.

Висновок: стейкхолдери зазначили, що сучасному реальному стану виробництва і бізнесу повністю відповідають 17% випускників, а 83% швидше відповідають.

Рис. 16. Наскільки знання випускника з даної освітньої програми відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу *

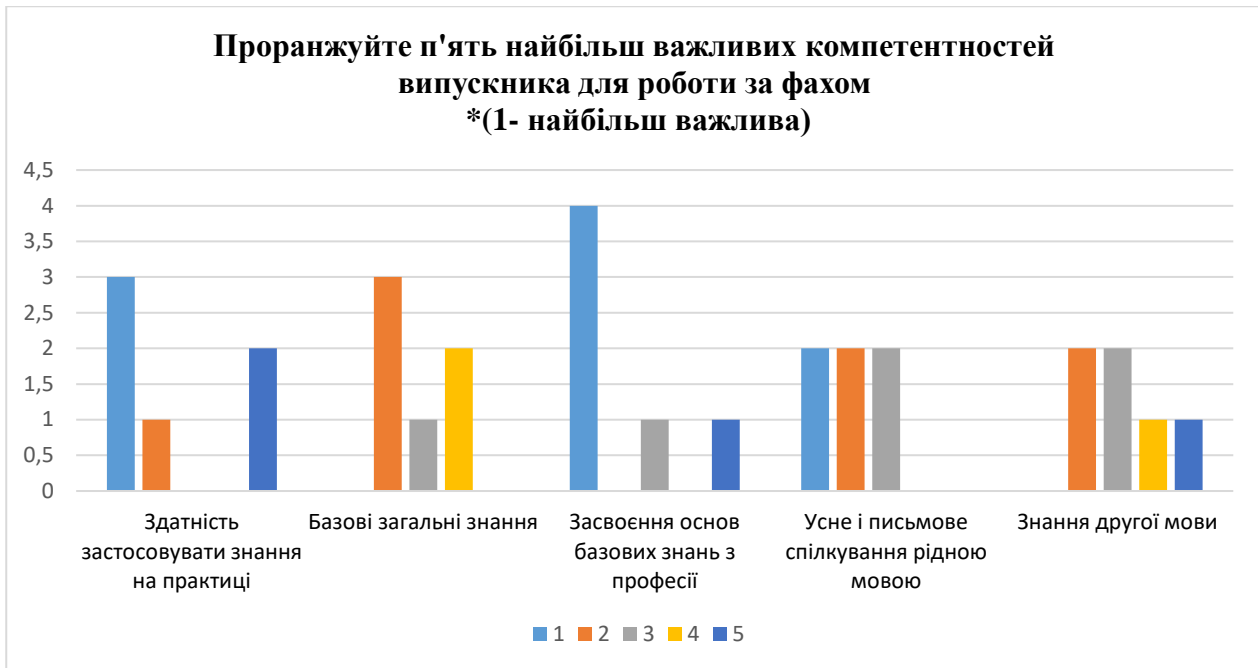

Рис. 17. Ранжування п'яти найбільш важливих компетентностей випускника для роботи за фахом

Аналіз результатів опитування щодо п'яти найбільш важливих компетентностей випускника для роботи за фахом показав, що для більшості респондентів важливими компетентностями є: «Здатність застосовувати знання на практиці» та «Засвоєння основ базових знань з професії».

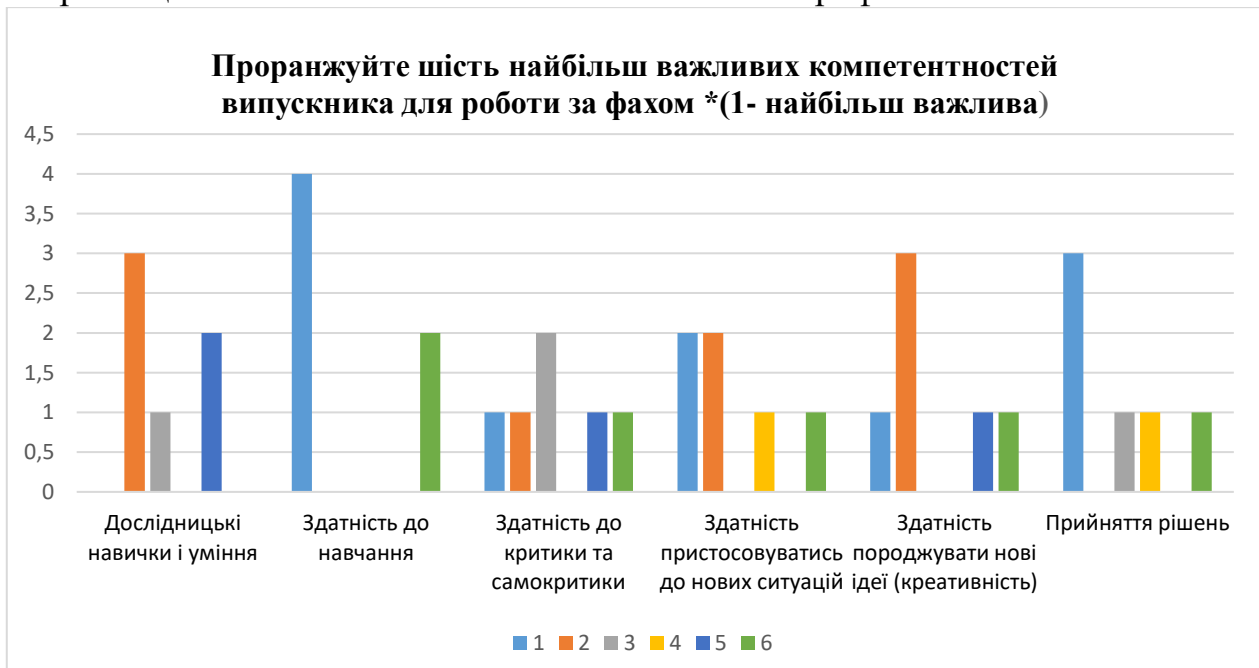

Рис. 18. Ранжування шести найбільш важливих компетентностей випускника для роботи за фахом

Аналіз результатів опитування щодо шести найбільш важливих компетентностей випускника для роботи за фахом показав, що для більшості респондентів важливими компетентностями є: «Дослідницькі навички і

уміння», «Здатність до навчання» та «Здатність пристосовуватись до нових ситуацій», «Здатність породжувати нові ідеї (креативність) та «Прийняття рішень».

Рис. 19. Оцінка якості та навичок випускників за п'ятибальною шкалою

Аналіз результатів опитування щодо оцінки якості та навичок випускників показав, що стейкхолдери в більшості високо оцінили «Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання» та «Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями», «Ведення ділової документації».

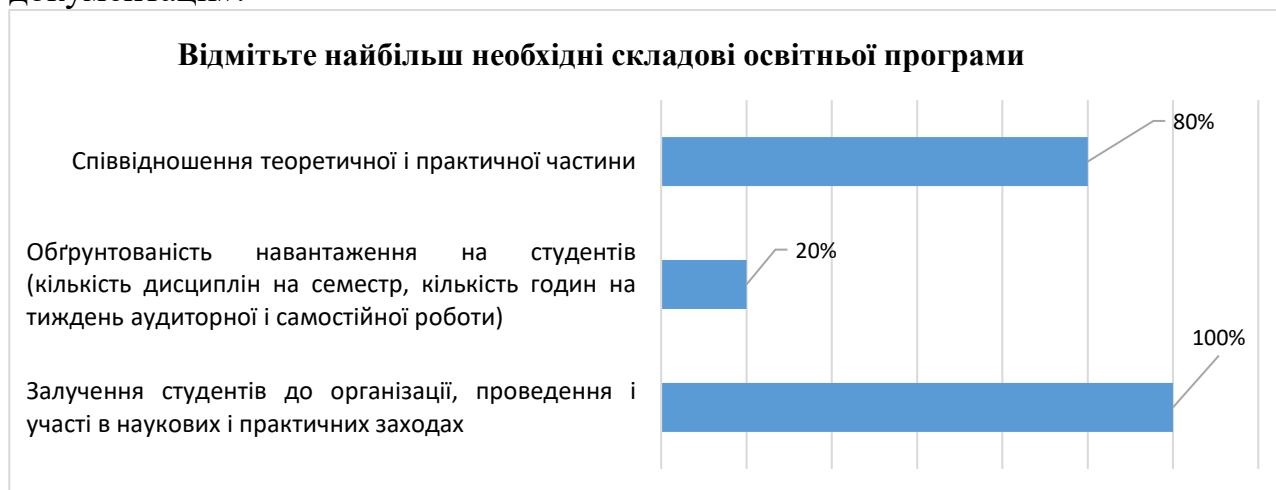

Рис. 20. Оцінка якості та навичок випускників за п'ятибальною шкалою

Стейкхолдери відмітили, як одним з найбільш необхідних складових освітньої програми є залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах.

3. Моніторинг результатів академічної доброчесності та вивчення інформованості щодо вирішення конфліктних ситуацій

Моніторинг результатів академічної доброчесності та вивчення інформованості щодо контрольних заходів, оцінювання здобувачів, академічної доброчесності та вивчення інформованості щодо вирішення конфліктних ситуацій у КНУТД, з метою усунення недоліків і надання дієвої допомоги усім учасникам освітнього процесу. В опитуванні прийняли участь 87 здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти факультету дизайну, освітньої програми «Дизайн середовища» (рис. 21).

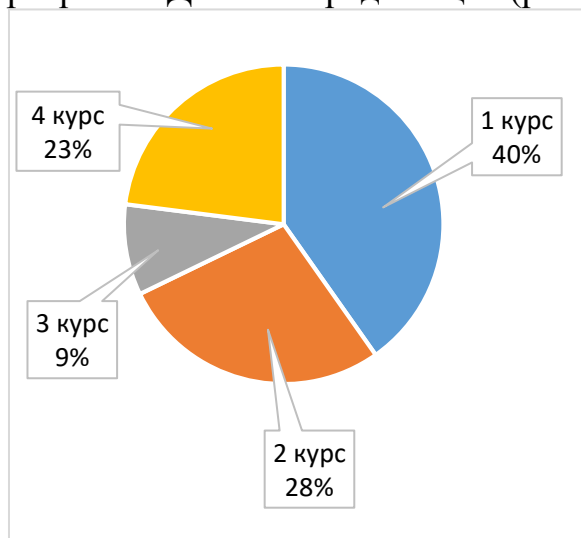

Рис. 21. Розподіл респондентів за курсами навчання

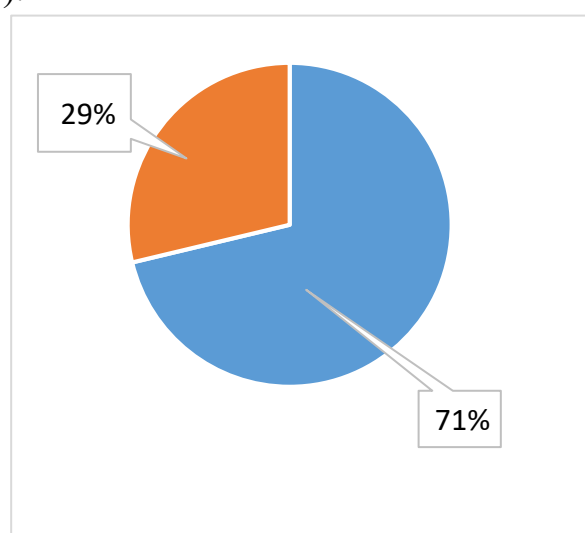

Рис. 22. Можливість повторної здачі екзаменів

На питання «Де Вам зручніше ознайомлюватись із силабусом навчальної дисципліни?» 100% респондентів відповіли, що скористались платформою електронного навчання КНУТД (Модульне середовище). Розподіл відповідей на питання «Чи мали Ви можливість повторної здачі екзаменів?» представлено на рис. 22.

Рис. 23. Результати опитування щодо принципів доброчесності під час навчального процесу.

Висновок: більшість здобувачів вищої освіти не стикалися з випадками недоброчесності з боку викладачів, корупцією, дискримінацією та іншими. При цьому в середньому 77,7 % респондентів позитивно відповіли на питання,

пов'язані із ознайомленням з академічною доброчесністю КНУТД та іншими механізмами та процедурами їх дотримання.

4. Моніторинг результатів академічної свободи та студентоцентрованого підходу в навчанні.

Метою моніторингу було вивчення рівня задоволеності здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої світи щодо відповідності форм, методів (нових методів) навчання та викладання принципам академічної свободи та студентоцентрованого підходу в навчальному процесі КНУТД з метою усунення недоліків і надання дієвої допомоги усім учасникам освітнього процесу. В опитуванні прийняли участь 88 здобувачів першого(бакалаврського) рівня вищої освіти факультету дизайну освітньої програми «Дизайн середовища».

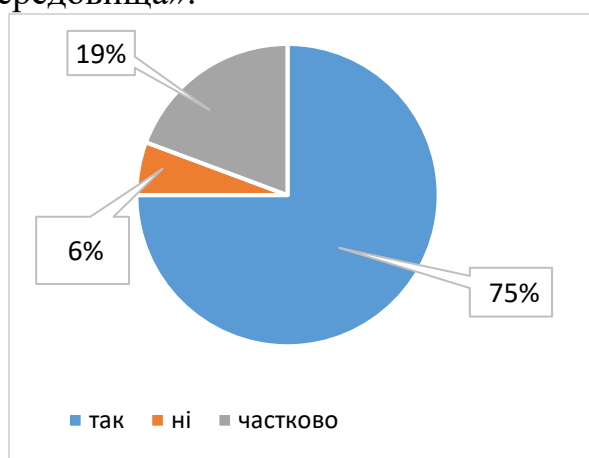

Рис. 24. Чи задовольняє Вас якість освітніх послуг, які надає Університет?

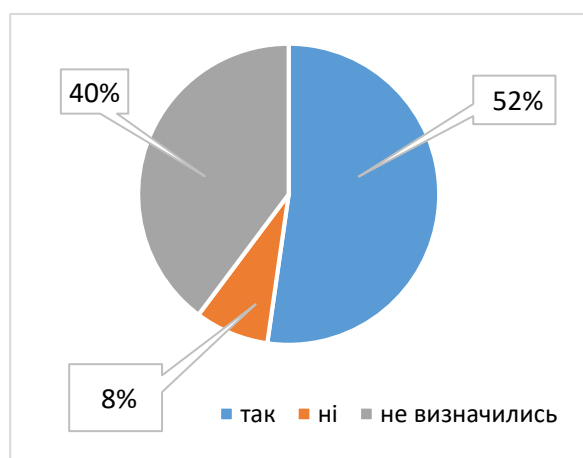

Рис. 25. Чи плануєте Ви в подальшому підвищити рівень своєї освіти?

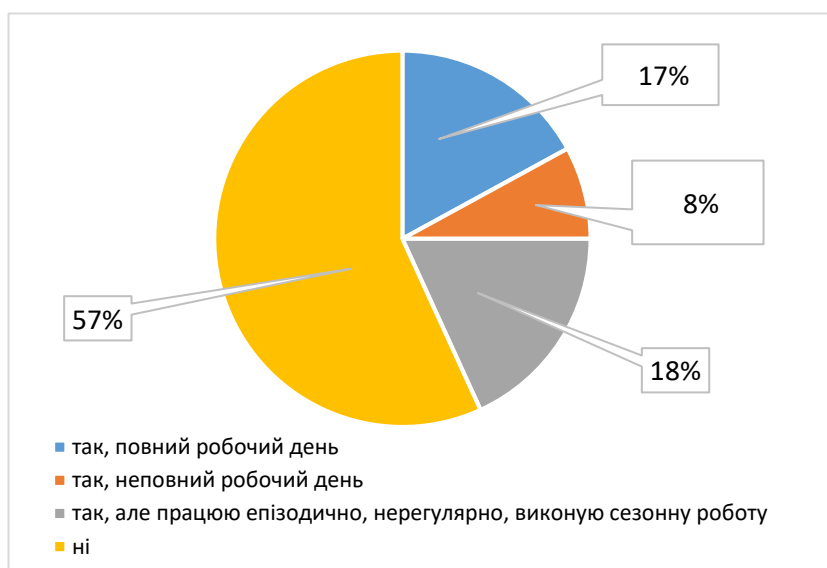

Рис. 26. Чи працюєте Ви під час навчання?

Здебільшого здобувачі вищої освіти не працюють, таку відповідь надали 57% респондентів (рис. 26).

На питання «Чи задовольняє Вас якість освітніх послуг, які надає Університет?» 75% респондентів відповіли позитивно (рис. 24). На питання «Чи плануєте Ви в подальшому підвищити рівень своєї освіти?» 52% респондентів відповіли позитивно (рис. 25).

Рис. 27. Вплив впровадження студентоцентрованого навчання

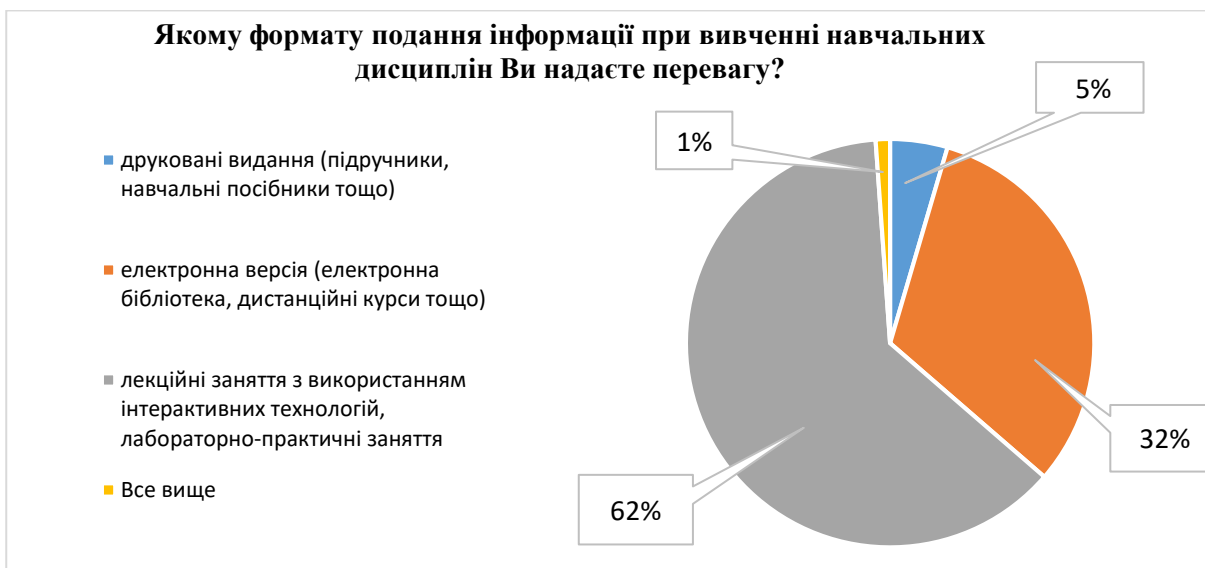

Рис. 28. Виборі формату подання інформації при вивченні навчальних дисциплін

Студентоцентричне навчання дозволяє враховувати потреби і пропозиції студентів на думку 16% респондентів, забезпечувати взаємоповагу між викладачем та студентом (5%), використовувати різноманітні технології, методи навчання (6%), визначити особистість студента і забезпечити підтримку з боку викладача (7%); 48% респондентів підтримують всі перелічені впровадження (рис. 27).

Висновок: здобувачі вищої освіти надають перевагу лекційним заняттям з використанням інтерактивних технологій та лабораторно-практичним заняттям, таку позицію висловили 62 % респондента.

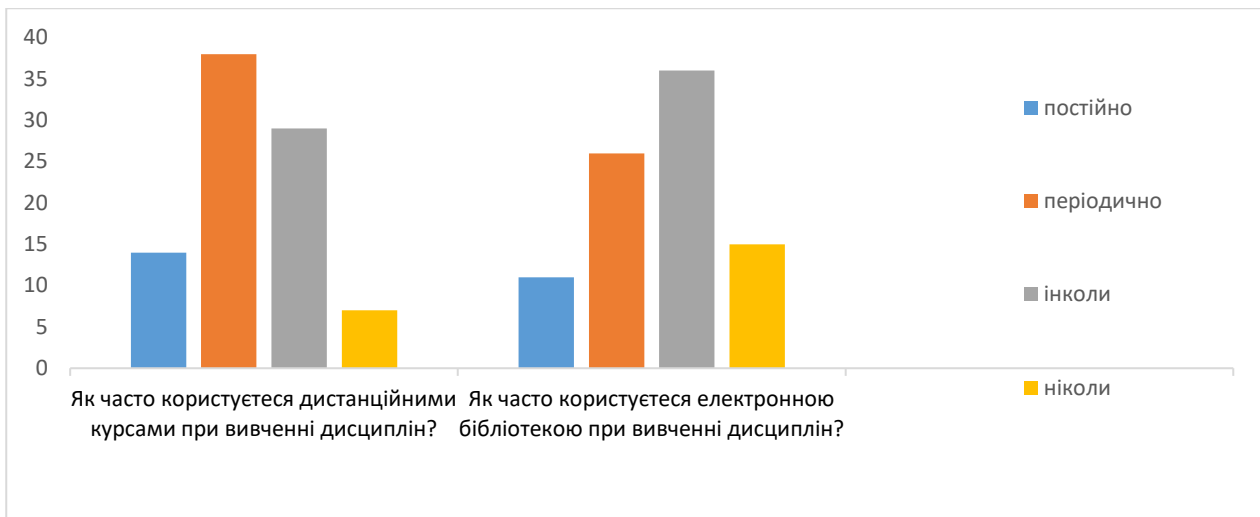

Рис. 29. Результати опитування щодо дистанційних курсів та електронної бібліотеки.

Висновок: здебільшого здобувачі вищої освіти надають перевагу дистанційним курсам при вивченні дисциплін – 59 % респондентів; при цьому користуються електронною бібліотекою постійно – 42 %; інколи – відповідно 33% та 41% респондентів.

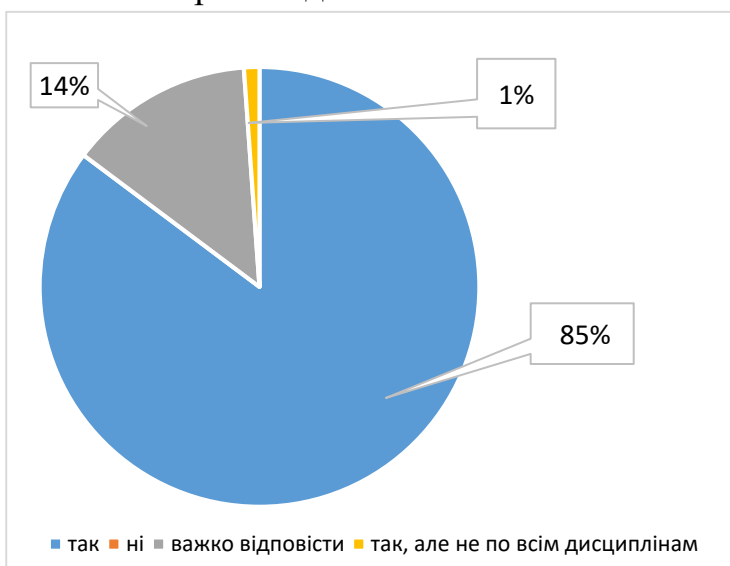

Рис. 30. Доступність підручників, методичних посібників, лекцій тощо в електронній формі

На питання «Чи доступні Вам підручники, методичні посібники, лекції тощо в електронній формі?» 85% респондентів відповіли «так» (рис. 30).

Здобувачі вищої освіти в цілому позитивно відповіли на питання «Чи задовольняє Ваші потреби в освітньому процесі забезпечення комп'ютерами, спеціалізованими лабораторіями», так зазначили – 87,5 % респондентів; 84% респондентів задоволені роботою бібліотеки та читального залу (рис. 31).

Респонденти визначили, що на заняттях викладачі використовують різноманітні методи навчання. З найбільш поширених 27,3% респондентів відзначили метод портфоліо, метод мозкового штурму – 20,5%, метод

ситуаційного аналізу – 23,9%, також впроваджуються методи кейсів, рольових ігор тощо.

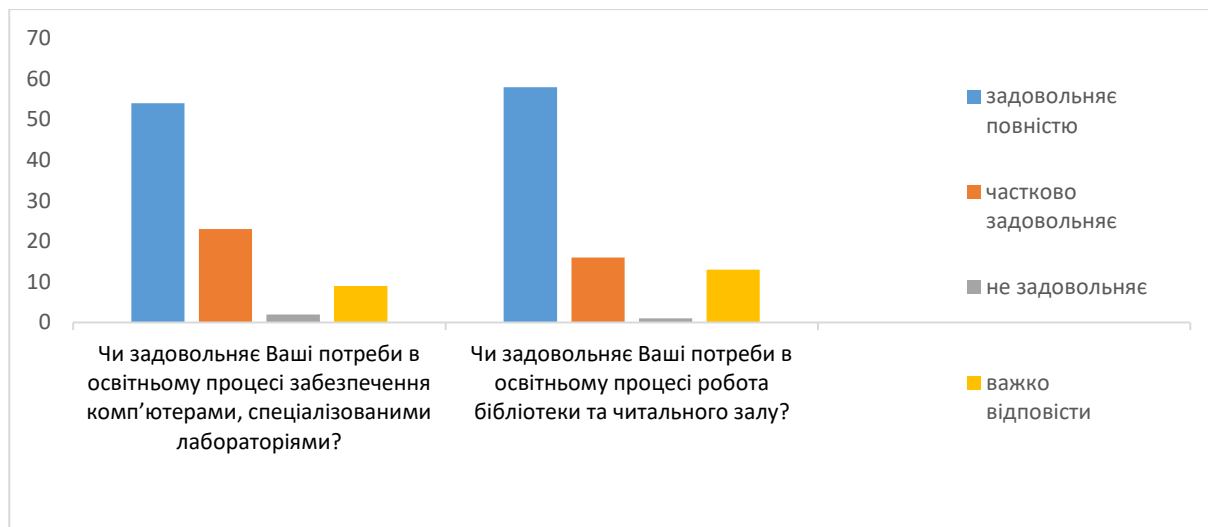

Рис. 31. Результати опитування щодо бібліотеки та спеціалізованих лабораторій

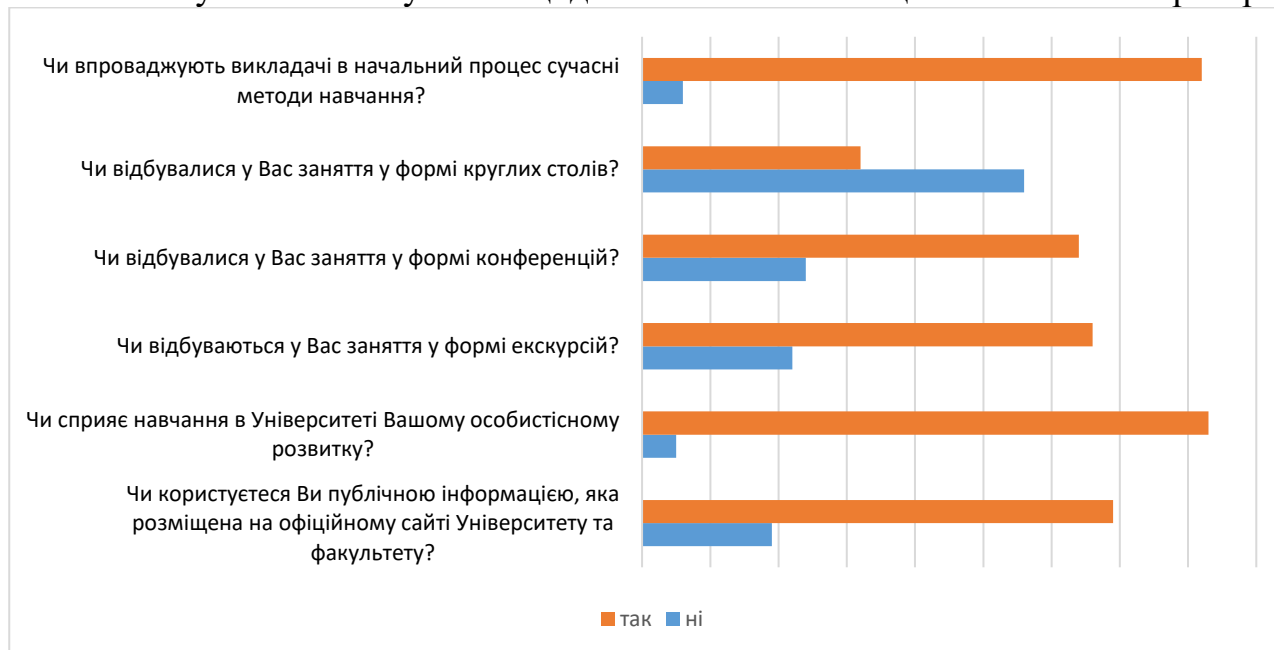

Рис. 32. Результати опитування щодо впровадження сучасних форм проведення занять

Зазначені здобувачами вищої освіти досить високі бали (рис. 32) свідчать про наступне: викладачі впроваджують в навчальний процес сучасні методи навчання – 93,2%; заняття відбуваються у формі круглих столів – 36,4% конференцій – 72,7 %, у формі екскурсій – 75 %; навчання в Університеті сприяє особистісному розвитку – 94,3%, здобувачі вищої освіти користуються публічною інформацією, яка розміщена на офіційному сайті Університету та факультету респондентів – 78,4 %.

На питання «Чи стимулює Вас до самоосвіти навчання на освітньо-професійній програмі?» 77,3% респондентів дали відповідь «так».

Висловити власну думку про якість надання освітніх послуг в Університеті 17% респондентів обирають способом обговорення на засіданнях органів студентського самоврядування; 68,2% обрали спосіб висловитися під час проведення анкетування.

Результати анкетувань обговорені на засіданні Вченої ради факультету дизайну від 13 грудня 2023 р., протокол №7, з метою розробки заходів щодо вдосконалення освітньо-професійної програми «Дизайн середовища» (галузь знань 02 Культура і мистецтво, спеціальність 022 Дизайн). Анкетування (опитування) здобувачів вищої освіти є обов'язковою складовою внутрішнього забезпечення якості освітніх програм, яка полягає в отриманні періодичного зворотнього зв'язку від здобувачів.

Таким чином здобувачі вищої освіти залучені до процесу моніторингу та періодичного перегляду ОПП та інших процедур забезпечення її якості, а їхня позиція береться до уваги під час перегляду та модернізації освітньо-професійної програми «Дизайн середовища».